

PERSBERICHT

Mobiliteit op de formatietafel

**ONZE ANALYSE VAN MOBILITEIT
IN DE VERKIEZINGSPROGRAMMA'S
EN ONZE VOORSTELLEN VOOR
TWEЕ ONDERBELICHTE KWESTIES**

13 OKTOBER 2025

Auteurs: Ruben Verbeeke, Tycho Smokers, Hans Jeekel

Contact en website

info@labverantwoordemobiliteit.nl

www.labverantwoordemobiliteit.nl

Verkiezingen 2025: Mobiliteitsbeloftes en blinde vlekken

Meer, beter een goedkoper ov, minder vliegen? Betalen voor autogebruik? Schoner vervoer, of nu nog even niet? In welke richting zal verantwoorde mobiliteit zich bewegen na de verkiezingen? Studenten en jonge professionals van het Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit analyseerden de mobiliteitsparagrafen in de verkiezingsprogramma's van de belangrijkste partijen ([link naar onze analyse](#)). Twee problemen lijken hierin onderbelicht: het stimuleren van elektrisch rijden en de manier waarop mobiliteitsbeleid tot stand komt. In deze notitie geven zij een onderbouwd advies aan alle partijen.

De Mobiliteitsbeloftes

Direct na de val van het kabinet stuurde het LVM 24 programmapunten voor verantwoorde mobiliteit naar alle politieke partijen. Wat zien we hiervan terug in de verkiezingsprogramma's?

Bereikbaarheid wordt belangrijk gevonden door nagenoeg alle partijen. Ook willen de meeste partijen de vele nieuwe wijken groen en leefbaar inrichten. Hiernaast zijn er fundamentele verschillen van inzicht. Bijvoorbeeld rondom de toekomst van Schiphol, het ov als openbare nutsvoorziening, de prijs van het autorijden, en duurzaam toerisme.

Openbaar vervoer

Het beeld dat rond openbaar vervoer ontstaat is dat een centrumlinkse coalitie meer prioriteit zou geven aan het investeren in openbaar vervoer, zowel op het gebied van aanbod als van betaalbaarheid. Bij een (centrum)rechtse coalitie zou de huidige situatie grotendeels in stand worden gehouden, maar met kans op een uitbreiding van het aanbod via bijvoorbeeld het bouwen van de Nedersaksenlijn.

De prijs van het autorijden

Omdat het VVD-programma vermeldt dat zij naar een "toekomstbestendige hervorming van de autobelasting" willen, lijken er ongeacht de coalitie wel wat kansen te liggen voor (plaatsgebonden) betalen naar gebruik.

Duurzaam toerisme

Het beeld dat ontstaat is dat er kansen liggen voor het versterken van internationaal spoorvervoer, maar het daadwerkelijk goedkoper maken van het spoor (ten opzichte van korte afstandsvluchten) is alleen mogelijk in een centrumlinkse coalitie.

Niet of weinig besproken punten

Een deel van de LVM-voorstellen komt niet of weinig terug, zoals systematisch toewerken naar klimaatdoelen, het stimuleren van fietsen onder achterblijvende bevolkingsgroepen of het beter meewegen van nabijheid in locatiekeuzes voor bijvoorbeeld scholen, ziekenhuizen en huisartsenposten.

Stimuleren van elektrisch rijden

Willen we de klimaatdoelen voor mobiliteit halen dan is een snelle elektrificatie van het wagenpark echt nodig. Maar dat zit er nu niet in. Bij particuliere kopers is een teruggang in de bereidheid om elektrisch te kopen. Wij schetsen hoe je vanaf nu het elektrisch rijden verantwoord kunt stimuleren en zo de wanprestatie van het dubbel demissionaire kabinet kunt ombuigen.

Meer systematiek in het mobiliteitsbeleid

Anders dan energietransitie en anders dan in Duitsland ('Verkehrswende') leeft het begrip mobiliteitstransitie in ons land volstrekt niet. Het huidig beleid is een lappendeken van nota's en kleine initiatieven. Wij schetsen hoe een systematisch beleid voor mobiliteit er uit zou kunnen zien. Zo'n beleid kan inspireren en is zeker beter te volgen en begrijpelijker.

Conclusie

Onze analyse van de verkiezingsprogramma's toont dat een aantal belangrijke mobiliteitspunten op de agenda van de partijen staat, zoals de toekomst van het ov en de prijs van het autorijden. Afhankelijk van de coalitie zou er op de toekomst van het ov en de prijs van het autorijden iets kunnen gaan bewegen in de komende regeerperiode. Grote blinde vlekken zijn het stimuleren van elektrisch rijden en het formuleren van de mobiliteitstransitie. Daarom leggen we daar de nadruk op in deze nieuwe notitie.

Lees [hier](#) de analyse van de verkiezingsprogramma's

Lees [hier](#) notitie 22

Voor meer informatie: Hans Jeekel, 06-51551561